

1. УВОД

У овом раду биће ријечи о неким облицима јавних прихода који се јављају у функционисању свих држава данашњице. Да би држава могла да обавља своје функције потребна су јој одређена средства. Та средства се једном ријечју зову јавни приходи, а највеће учешће у њима имају порези и доприноси. Кориштењем одговарајућих инструмената пореске политике остварују се циљеви попут стабилизације цијена и девизних курсева, акумулација привредних субјеката, корекција односа из примарне расподеле кроз прогресивне пореске стопе и пореске олакшице. Иако порески систем би требао бити формулисан тако да не утиче на економску ефикасност, ипак се због несавршености тржишта која је нарочито изражена код земаља у транзицији као што је наша, порези користе као средство да би се исправили несавршености тржишта.

У многим земљама, најтежи дан у години се сматра дан када истиче рок за плаћање пореза. Зато појединци на све начине покушавају да смање плаћање пореза, али ријетко коме пада на памет да га избјегне платити.

Пошто свако физичко и правно лице има законску обавезу да плаћа неку врсту пореза, поставља се питање на који начин ће ту своју обавезу евидентирати у пословним књигама и какав ће утицај она имати на његов финансијски положај. Пореска структура значајно утиче и на финансијску структуру с обзиром да се дивиденда, капитална добит и камата различито третирају. Тако нпр. да ли ће предузеће финансирати инвестицију путем задужења или емисијом нове серије акција имаће реалне посљедице, јер ће задужено предузеће бити мање спремно да се упушта у ризичне пројекте, него оно које је већину свог капитала прибавило емисијом акција.

Да би се могао сагледати ниво остварених пореских реформи у једној земљи мора се разумјети следеће:

- основна структура пореза,
- принципи на којима се заснивају,
- главни проблеми у вези са примјеном.

Република Српска се одлучила за реформу индиректних и директних пореза. Настојало се да се на основу компаративне анализе пореских система земаља из окружења примјени најбоља међународна пракса. На тај начин створене су основне претпоставке да порези буду у функцији остваривања економске политике Републике и остваривања стратешких циљева развоја.

Приликом рачуноводствене евиденције јавља се велики број недоумица. Разлози њиховог настанка могу бити: недовољно познавање законских прописа, постојање незаконитих плаћања или постојање конфузних прописа који су међусобно супротни. Зато ће се у раду покушати објаснити најважније карактеристике појединих закона, те

како на најбољи начин евидентирати ефекте пореза, доприноса и других јавних прихода, да предузеће не би дошло у конфликт са Законом.

Рад се састоји из следеће три цјелине:

- Појам и карактеристике јавних прихода
- Директни порези
- Индиректни порези